

Tot de toti

Era revista de Institut d'Aran

Conselh Generau d'Aran

Er ostiu

Hè pòques ores qu'a començat er ostiu. Diden es meteorològs que serà des mès longui deth sègle. Mès entà nosati durarà çò de madeish.

Lo començam cansadi, mès damb era disposicion de renauir energies, e contunhar damb eth nòste projècte. Aguesti mesí que vien, les passaram acompanhadi damb era familha, es amics, e boni libres. Ei eth moment d'apropar -mos as paraules e acalar-mos enes lectures d'ostiu,

que ja son un genre per eres madeishes. Metem ena bossa d'anar tara plaja o tara piscina bèra lectura leugèra, taquem-la damb era crèma solara, o tanben aumplim-la de sable. Non passe arren!

Enes darrères pagines trobaratz un mapa de lectures que vos aum premanit es collaboradors dera bibliotèca.

Gauditz-ne!

Collaboradors

Anna Sala, Eva Madrid, Carles Fuentes, Luis Lanza, Anna Solà, Rosa Visa, alumnes de 2au de Bachillerat, alumnes de 4au ESO, Fabi Medina, Irene Moreno, Joan López, Aroa España, Melanie Villanueva, Alba Sastrada, Laura Riquelme, M. José Mola, Miguel

Àngel Guerschategui, Oscar Serra, Judit Rodríguez, Fabio Lopez, Ares Dedieu, Marta Vergés, Mariano Garcia, Inma Ferrer, Miquèu Segalàs, Tania Còzar

Conten era fotonovèlla
"Todo o Nada. Nuestro
periplo por Barcelona"

Estudi d'un ecosistema fluvial ena Vall de Boí

Es dies 17 e 18 de març, es escolans de 2au d'ESO der INS d'Aran, anèrem tath "Camp d'Aprenentatge de la Vall de Boí" situat en Barruera.

Es jornades sigueren força profitoses tà toti es escolans, ja qu'aprenèrem força causes sus er ecosistèma des arrius de montanha, en aguest cas sus er arriu "Noguera de Tor".

Era primèra activitat que

hèrem siguec d'escotar era explicación de çò qu'auriem de hèr en arriu. Hèrem grops de 4 o 5 escolans e mos dèren un morralet damb eth materiau de besonh entà hèr eth trebalh de camp.

Aprenèrem a calcular eth cabau der arriu, era sua pregondor e era amplada. Tanben i cerquèrem macroinvertebrats, les estudièrem, les classifiquèrem e, finaument, determinèrem er índex biologic der arriu.

Totes aquestes donades les recuelhèrem en un caieret que mos auíen dat a cadun.

Tanben siguec ua bona forma de conviuer en grop e d'aprèner d'ua forma divertida.

Toti mos ac passèrem força ben!!!

Irene Moreno, 2au B

Joan López, 2au B.

Aroa España, 2au A

"Es arrius més silenciosi son tostemps es més pregonds"

Curci

Visitam Aran Park

Es passats 14 e 28 de mai es escolans de 1èr d'ESO anèrem a visitar Aran Park. Aguest Parc ei situat en Bossòst, concretament en Pòrt deth Portilhon. Ei placat en plea naturalesa sauvatja, a ath torn de 16 ectarees per a on corren mès de 40 espècies d'animaus en semilibertat.

Toti aguesti animaus formen part dera fauna autòctona dera Val d'Aran.

I anèrem damb autocar,e

arribèrem às 10:30 ores. Entrèrem e esdejoèrem abans de començar eth recorrut. Un còp laguens vedèrem fòrça animaus com : cèrvis, cabiròus, lops, marmòtes, isards, paums, ossi...

Era visita siguec guida-da,e era explicacion molt extensa e fòrça interessanta. Entà poder observar es animaus eth guida mos demanauc silènci, ja que se non es animaus s'escapauen.

Toti nosati agarrèrem

fòrça coneishements dera fauna e tanben dera flòra dera Val.

Pensam qu'ei ua activitat plan interessanta entà disfrutar dera natura e aprèner causes naues.

Melanie Villanueva

Laura Riquelme

Mª José Mola

Alba Sastrada

1èr B

Es alumnes en Aran Park.

Sciència entre toti

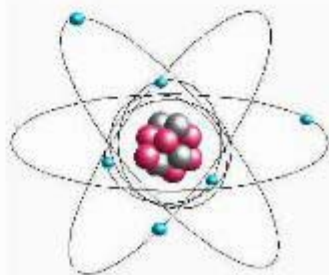
Eth dissabte 26 d'abriu peth matin auèc lòc en Girona ua hèira dera sciència, Sciència entre toti, protagonizada basicament per alumnat de segondària de diuersi instituts e adreçada a tota era ciutadania.

Eth professor e divulgador científic Carles Fuentes i participèc damb "Joguesques científiques simples e estonantes". Tan estonantes coma era maquina de fabricar Còca-Còla! Ei possible? Eth les demostrèc que òc!

Sciència ei creir ena ignorància des científics.

R.P. Feynman

Sincrotron Alba

Es escolans de Bachilierat Scientific der Institut d'Aran an anat tà visitar eth Sincroton Alba.

Compde damb un accelerador de particules lineau e un sincrotron. Aguestes s'acceleren enquia velocitats pròplèu as dera lum.

Era radiacion obtenguda s'utilize enes investigacions deth camp dera fisica, era tecnologia, e tanben en des-senh de naui medicaments, era imatge e teràpics medicaus.

Capellades: com hèr un bon papèr, en tot hèr papèr

En tot profitar era gessuda a Cerdanhòla, es escolans s'arturèren en Capelhades entà hèr un talhèr de fabricacion de papèr. Era experiéncia siguec fòrça divertida, e, fin finau heren un bon papèr. Maugrat que bèri uns melhor qu'es auti.

Eth papèr ei mès pacient qu'es òmes.

Anna Frank

Istòries deth CAS

J.D: la soledat d'un malson

M'he tomat a despertar. Una nit més a la mateixa habitació, en el mateix lloc de sempre; davant d'aquest mirall de tres per tres on puc observar-me amb aquest aspecte estrany; mans de metall, el meu cos sembla un sac de patates, només tinc un ull, l'altre està tapat per un tros d'una pilota, i, a més, aquesta corda a la meua esquena unida a mi, que em dóna una certa seguretat.

Emprenc el camí de sempre, obro la porta que dóna a aquestes escales que semblen infinites i, de fons, s'escolta una melodia d'intriga i desconcert.

Començo a baixar però aquesta vegada amb més decisió que mai, sense mirar enrere, i intentant buscar una explicació a tot això. Mentre baixo vaig escoltant unes veus i veig unes ombres que giren al meu voltant, i a mesura que segueixo el meu camí es va difuminant de maneres diferents. Aconsegueixo oblidar-me d'elles i seguir cap endavant.

Cada vegada es fa més i més fosc, tan sols s'aprecia el que sembla ser uns estels fugaçs sota les llums aparentment, d'una enorme ciutat, que és projectada a través de la llum de la lluna.

Amb tota la meua confiança segueixo caminant cap endavant, sense por i amb total seguretat, i no és per la meua valentia sinó perquè ja he passat per això milers de vegades, i, de certa manera, sé que no passarà res.

De tant caminar arriba un moment que sembla que no avanço i quan menys m'ho espero s'escolta un soroll molt intens. No l'he escoltat mai abans i per un moment em poso nerviós i dubto de la meua capacitat per seguir el meu camí, però inconscientment dono un pas més i de cop començo a pujar el que sembla ser una empinada costa cap a la suposada ciutat. Encara no veig res però alguna cosa dins meu m'ordena a continuar. La llum s'acosta cada vegada més i més, o jo m'acosto a la llum, en aquests moments tot és molt confús.

Una veu dolça però alhora tenebrosa pronuncia el meu nom repetides vegades:

- JD , JD , JD , JD! per què ho has fet ?

Jo no entenc res, em començo a preguntar què faig aquí, què hauré fet malament, per què no hi ha ningú més, i milers de coses que em passen pel cap. De cop, un soroll que sembla apropar-se guanya cada vegada més intensitat. Veig una mena de màquines que semblen molt llunyanes...encara que sense adonar-me ja no estan tan lluny. Començo a córrer com si m'hi jugués la vida, però sense aconseguir trobar una sortida ni tan sols un amagatall . Ningú pot ajudar-me, només depenc de mi mateix per sortir d'aquesta.

El sol comença a tremolar i trencar-se en mil trossos, les meves forces s'esgoten, he de prendre una decisió important: morir o lluitar per la meua vida. Decideixo desprendre'm de la corda que tinc a la meua esquena, la ciutat em cau a sobre, comença a desaparèixer i jo amb ella ...

De nou em desperto a la meua habitació, espantat, amarat de suor i amb l'estranya sensació d'haver fracassat en la meua lluita contra la soledat i sense saber el motiu pel qual aquest mal somni es torna a repetir.

Decideixo tancar els ulls i intentar oblidar tot el que ha passat .

Miguel Angel Gorrachategui

Luis Lanza

Jamés renúncies as sôns. Solament
prôve de veir es senhaus que t'ï pôrtén.

Paulo Coelho

Aula d'acuelhuda

Jo sò Ahlam viui en Vielha mè sò deth Marròc. È catorze ans. Era escòla deth mèn pòble ei fòrça gran. Er orari d'entrada ei tàs 8 deth maitin e gessem tàs 12 e tornam tàs 15.00 e tornam a gèsser tàs 17.00 dera tarde. Estudiám: matematiques, francés, diboish, àrab, tecnologia e edocacion fisica. Es vacances comencen en juliòl e acaben eth 8 de seteme. Quan arribè en Vielha no podia anar tàs classes normaus perquè non sabie parlar catalan, aranès en castelhan atau que anè tar aula d'acuelhuda e me shautèc fòrça pr'amor ques professors èren molt amables. Ath començament me senti plan estanha, mè s pòg a poc comencè a aprèner era lengua e aquerò m'ajudèc fòrça.

Jo sò Rainier Josè è 14 ans e sò de Republica Dominicana, mè demori en Vielha. En mèn país era escòla comence tàs 7.30 deth maitin e pera tarde comence tàs 14.00. Pòs anar peth maitin o ben pera tarde, mè er orari dera tarde ei de 18.00nas 20.00 ores. Es airaus qu'estudiám son: lengua espanhola, naturaus, sociaus, moral e civica, orientacion, matematiques, educacion fisica, anglès e francés. Es vacances dera escòla comencen eth 30 de mai e acaben eth 17 d'agost. Entà jo era experiéncia der aula d'acuelhuda a estat plan bona pr'amor qu'es professors que mos dan es classes s'agen de qu'aprenesquem a parlar er idiòma catalan e aranès. Es classes son tranquilles e podem utilizar er ordenador. A jo m'agradarie fòrça continuar en aula d'acuelhuda perquè es professors t'ajuden a trebalhar ues autes materies quan non entenem es causes. Tamben hèm hèstes, poèmes, pòsters e mos hèn a parlar. M'a shautat fòrça èster en aula d'acuelhuda.

Johan Luna. Hè uns tres ans que sò en Institut d'Aran e des deth primèr dia sò en aula d'acuelhuda. Aci e estudiát aranès ua lengua que non coneishia. Era mia experiéncia a estat plan divertissent ja que e coneishut a molta gent de uns auti païsi e m'ac è passat pro ben. Enguan sò un shinhau trist perquè ei eth darrèr an que sò en aula acuelhuda.

Eriksson Valentin. Era mia experiéncia en aula d'acuelhuda ei plan amussanta e alegre e s'apren fòrça. Me shaute fòrça hèr es dossiers damb Eva e tamben m'agrade trebalhar damb Albert. Tamben m'agrade es hèstes en aula damb Albert, aqueth dia mingè fòrça e m'ac passè fòrça ben, m'agradarie repetir aqueth dia un autè còp.

Gustavo Gonzales. Dempús de tres ans que hèsqi classes en aula d'acuelhuda, era mia experiéncia aci a estat plan interessant. Aprení un pialèr de causes naues entà jo, dues lengües naues. Enguan a estat eth darrèr eth pròpleu cors serè en aula normau. E coneishut a molti companhs d'uns auti païsi. Er aula ei plan creatiua pr'amor que mos ensenhen des des causes mè s basiques enquia conceptes que se trebalhen en aula normau. Atau donc, aguesti dus ans m'ac e passat fòrça ben.

Sabem çò qu'èm, mès non çò que podem arribar a èster.

William Shakespeare

Era mediacion

Er INS d'Aran a un grop de mediadors format per un escolan de cada classe des de 2au enquia 4au d'ESO, a mès de 7 mediadors en Bachilierat.

Er objectiu des mediadors ei ajudar a resòler conflictes d'ua faïçon civilizada, ei a dèder sense violència e per miei de paraules. Damb açò tanben sajam d'auer ua mielhor convivència entre toti. Un aute objectiu dera mediación ei qu'es escolans aprenguen a actuar de forma corrècta deuant d'un conflicte.

Nosati hèm çò de possible entà qu'es qu'an un problèma arriben a un acòrd, ja sigue era separacion (deishar d'èster amics, mès respectar-se) o ben un aute còp era union coma amics. Ena majoria des cassi benbé toti trafen mielhor era dusau opcion. Eth nòste objectiu ei aguest e quan l'artenhem èm contenti. Era equipa de mediacion pendent eth cors 2013-2014 ei formada pes escolans que seguissen:

2au ESO: Carmen Almeida, Agatha Medina e Nòia Villacampa

3au ESO: Joaquim Alexandre, Anne Rodríguez e Alexandra Ruiz

4au ESO: Jana Alonso, Fabio López e Judith Rodríguez

1èr BTX: Beatriz Almeida, Alex Calero e Lydia Iglesias

2au BTX: Laura Buerba, Onditz Pereira, Jana Sala e Laia Tomàs

Coordinadora: Anna Sala

Judith Rodríguez e Fabio Lopes

Sigues eth cambi que vòs veir en eth mon.

Gandhi

Teatre en francés

Les élèves de 3^{au} et 4^{au} ont présenté *PEAU DE CHAGRIN* et *CYRANO DE BERGERAC*, deux pièces de théâtre adaptées du livre de lecture.

Félicitations aux acteurs et actrices de cette année!

**Amor ei era passion pera
felicitat der aute.**

Cyrano de Bergerac

CFGs: reflexions finaus

La "suerte" no existe, ni siquiera vale la pena buscarla... Yo no me inscribí aquí, en Vielha, en un Valle de Aran que nunca antes había pisado, a no buscar suerte, yo vine aquí en busca de una oportunidad.

Recuerdo el primer día cuando llegue para visitar el pueblo, y traer los papeles al instituto... Me parecía que había llegado a la fin del mundo! 400km de casa... Aquel día subí y bajé el mismo día, estaba ilusionado pero sabía realmente adónde iba.

La siguiente vez que subí, un coche lleno de ilusiones encerradas en maletas y prácticamente 5h después miraba estas montañas...

Hoy, día 1 de Junio de 2014, dos cursos después, nuevos profesores, materias nuevas que nos ilusionan a día de hoy o que simplemente ya hemos olvidado, excursiones en el inmenso Valle que aún me queda por descubrir, ríos, lagos, nieve, ¡¡¡qué nieve!!!... Increíble!!!... gente buena y no tan buena, amigos que espero no perder nunca, amores que no se olvidan...

Después de todo esto, que he tenido la suerte de vivir gracias a que he disfrutado cada segundo de la oportunidad que vine a buscar, a toda la gente que ha estado en mi camino durante este tiempo, algunos con más intensidad que otros pero a todos, no os voy a desear suerte, simplemente os deseo con todas mis fuerzas que disfrutéis de cada segundo de esta experiencia inolvidable que tenéis la oportunidad de disfrutar, una oportunidad a la que muchos llaman "curso", "temporada" o "vida". Al fin y al cabo las "sensaciones" son lo que quedan...

OSCAR SERRA

CAFEM: un cors mogudet

Es escolans deth CAFEM non an parat en tot eth cors e mos an aufrít imatges fôrça esto-
nantes. Felicitats a toti e mès que mès a Marc Villacampa!

CAFEM

Equipes damb poder

- Collaboracion
- Resultats
- Estratègia
- Armonia

CFGM GAD-SMX

HÈIRA DERA FORMACION PROFESSIONAU (LHÈIDA 2014)

Es escolans der Institut d'Aran deth Cicle Formatiu de GAD - SMX participèren activament ena Hèira dera Formacion Professionau que se realize en Lhèida.

Pendent aguesti dies an dinamizat er espaci dedicat ad aguest Cicle Formatiu d'Administracion e d'Informatica e realizen diuèrses demostracions practiques.

Pendent 3 dies se celebràc era Lan Party de Vielha. Coma cada an siguec un succès.

Sant Jòrdi 2014

Eth dia 22 se hèc era celebracion de Sant Jòrdi, un dia abans de ço normau. Es alumnes participèren damb cançons, coreografies e poemes. Condèrem damb era actuacion especiau d'Aleix Filloy.

Entà acabar es alumnes de CFGS mos heren a participar ena *performance* de dragons, princeses e cavallhèrs. Siguèc ua estona plan divertida!

Era entrevista: Alex Puente

Ena Val d'Aran toti sabiem qui ère Alex Puente, mès eth sòn nòm se hec mès popular damb era sua participacion enes Jòcs Olímpics de Sochi. Mos quedam damb eth missatge positiu que mos transmet dempús dera sua experiéncia. Damb eth auem parlat ua estona.

Com as arthut de participar enes Jòcs Olímpics?

Entrenant durant molti ans, e en mèn cas damb era sòrt de qu' Espanha non ei un país damb massa tradicion d'esports d'iuèrn, e per'amor d'açò, ei mès avient d'artenhè'e.

Com a resultat era experiéncia?

Siguec quauquarren que me soprenec e ath madeish temps me hec felic. Encara que tanpòc siguec coma complir un soni.

En quines modalitats as participat?

En gegant e eslalom.

Què les dideries as mainatges e mainades que se vòlen dedicar ar esquí?

Que se vòlen dedicar-se ad aquest esport sigue perque les agrade e disfruten practicant-lo.

Quin ei eth moment mès especiau ena tua carrèra?

Sincèrament encara non 'e agut cap de moment especiau que se diferéncie des auti, ne tanpòc en aspectes negatius...Creigui que encara me queden molti ans e molti moments per viuer, ja siguen boni o dolenti!

Damb quina sensacion te n'anères tà Sochi?

Auia ua sensacion d'alegria e de ganes d'aprèner dera experiéncia.

A on demoraues pendent es Jòcs?

Durant es Jòcs Olímpics, toti es esportistes se placen ena vila olimpica. Aquiu an tot cò de besoh ara sua disposicion entà poder premanir-se e descansar tàs competicions dera millhor manera possible. Ei un ambient totaument esportiu.

Quin ei eth tòn futur?

Non ac sai, era vertat...poden pasar moltes causes.

De quines causes te'n brembes der institut?

Era vertat ei que, quan pensi en institut, ac hèsqui damb nostàlgia, ja que entà jo anar tara escòla ere divertit. Me'n brembi de toti o quasi toti es professors qu'è agut durant toti aqueri ans.

Quina pellicula te shaute?

Buff... moltes... Venganza, Desde Paris con amor, La saga de Bourne, Un ciudadano ejemplar...

E de musica?

M'agraden força tipus de cançons.

As ua mania?

Non sai s'ei ua mania...Quan me crompi ues sabates, me les è de provar molti còps e de diferents números, me còste molt de decidir quines me van ben. No me'n pogui crompar pas per internet.

De qué as pour?

Des lesions.

Quina ei era estacion preferida?

Baquera Beret.

Ares Dedieu

“Pensi en institut
damb nostàlgia”

Concors grafits

Aguesti dies auem pogut observar com es guanhadors deth concurs de graffits an estat treballant enes murs deth pati. An dibuïshat es òbres premiades damb era ajuda des companhs e professionaus d'aguest art. Eth tèma des creacions era "Aigua e Lutz".

Era realitat der aranés a Estocolm

En mes de mai se celebrèc en Estocolm un interessant Workshop, "Revisiting, reanalysing and redefining research on linguistic diversity: education, policy and media". S'analizà era situacìon ena educacion de diferents lengües em Europa.

Guillem Pujades, de CIEMEN (Cetre Internacional Escarré per a les Minories Ètniques i les Nacions), parlèc dera situacion der aranés ena realitat educativa der Institut d'Aran. Era charrada anèc pla ben, e se formulèren fôrça preguntes.

Teatre grec

Es alumnes de grec an premanit ua representacion de teatre. Concretament un fragment d'*Tèdipni*.

Entà premanir-se ben, fabriquèren mascares teatraus, e vestits.

Sortida a Tarragona

Es alumnes de Bachillerat participèren un an més e eth Festival de Teatre Grecollatí. Peres imatges que auem vist, semble que s'ac passère plan ben.

Amants, dements.

Plaute

Eth passat dètz d'abriu, es estudiants de Bachillerat social e humanistic, anèrem tà Tarragona damb era intencion de visitar es ruïnes romanes.

Quan arribèrem ena ciutat, tot ère plen d'estudiants dera nòsta edad, per lo que i auie molt bon ambient. Visitèrem es muralhes dera ciutat, que èren increíblement nautes, çò que mos higuèc dar-mos compde de lo boni arquitectes que èren es romans. Higuèrem un recorregut en quau vedèrem era estatua dera Lopa Capitolina, ua estatua de bronze ena que se represente a Romul e Rèm, amamantats pera lopa, e coma que auïem estudiant aquera madeisha estatua aqueth cors, aprofitèrem entà hèr-nos ua fotografia toti amassa.

Sense cap dopte, eth melhor moment deth viatge siguèc quan arribèrem toti ar anfitatre, qu'ère molt ben conservat, damb un mar blu de hons. En aqueth moment, damb ues ruïnes de dètz-e-nau sègles d'antiguitat e vedent er immens mar Mediterrani, toti mos sentirem tan petiti...

Dempús es professors mos deishèren ues hores liures abans d'anar entath teatre, e toti aprofitèrem en-quath darrèr segon entà retrobar-nos damb vielhs amics que tanbe èren aquièu damb era escola o entà hèr quauq'ues crompes. Finaument, anèrem a veir ua òbra que se ditz Miles Gloriosus (eth soldat fanfarron), que demoràuem que siguèsse força aborrida, mès non ne siguèc pas. Es actors èren sevillhans, e es sues bromes, hègen que cada 5 minutes, eth public comencèc a arrir. Quan acabèc era actuacion, es actors saltèren enes grades, e era musica comecèc a sonar. Alavetz toti comencèren a barar mentre era rèsta deth public se divertie.

Mos demoraue un long viatge de tornada tà casa, mès sense dopte, eth viatge auie valgut era pena.

Enquàr an que ven, Tarracol

Marta Vergés

Crèdits de síntesi

ITALIA 2014

DELTA DER EBRE

2au ESO: Era aigua

Çò de Joanchiquet de Vilamòs

Intercanvi Woodstock Union High School

Eth mes d'abriu mos visitèren es nòsti companhs de **Woodstock**. Des deth primèr moment era acuelhuda anèc fòrça ben, e demoram repetir. Era an que ben. Mercès a toti es que i auetz participat!

Toti èm gènis. Mès se jutges a un peish pera sua abiletat de pujar as arbes, viu-
erà tota era vida pensant qu'ei un inutil.

Albert Einstein

A on i a educaci3n, non i a distinc3n de classes.

Confuci

Hèsta dera Graduacion

Discors d'Aleix Berart, delegat de 2au de Bachilierat

En principi de cors, escuelhèrem bères frases que mos identifiquèssen, e mos acompanhèssen en aquest camin. Jo me quedaria damb era frase: Es boni companhs son difiçils de trapar, mès impossibls de desbrembar.

Coma an après es nòstes companhs deth sociau en tot analizar ua òbra d'art, sonque van a campar es causes positives d'aquest camin, o en tot cas es contrasti que mos an aportat sentiments positius.

Pensàvem qu'eth bachilierat serie quauquarren imposible, mès en eth moment que vedèrem ath nòste professor Marc Barbany comparar Platon damb Matrix, se mos dauric un nau mon d'esperances e motivacions.

Tanben aprenèrem ena obtencion dera pila Daniell damb eth nòste professor Carles Fuentes, que entà hèr-la foncionar auem de besonh qu'eth potenciau sigue positiu. Damb açò, voi referir-me a qué entà progresar auem de besonh obtier era part positiva de toti nosati, non pas era negativa, e atau, Carles, higuèrem funcionar aquera pila.

En definitiva, tot eth professorat e eth personau d'aquest institut a part de transmeter-mos uns coneishements, tanben mos an portat peth camin adequat.

A partir d'ara, vam a emprèner un nau camin per separat. Ja s'acaben es ores de clase toti amassadi, es viatges a Barcelona, es experiments en laboratòri, es tardes de Trebalh de Recèrca, es ores gelades a primèra òra deth matin ena bibliotèca... Mès, mentre siguen presents en nòste pensament, seguiram siguent EL FUTURO DEL PAÍS.

Coma dirie Antonio Machado: "Caminante no hay camino, se hace camino al andar...". Cau caminar entà recorre eth camin que mès te hèsque gaudir. Robert Frost diguèc que "Dus camins divergissen en un bòsc, e dilhèu ei mès interessant agarrar eth mens transitar".

Aquestes paraules supausen es darreni moments coma alumne der institut, mès nosati non desapareisherem. Com mos an ensenhat es professors de sciéncias, "era energia non se forme ne se destrúis, senon que se transforme", e era nòstra anarà per d'auti lòcs. Segons aquesta lei fisica mos anarem transformant.

Fòrça gràcies per auesti ans, tanben as familhes peth sopòrt en aquest procès, e as mèns companhs, arregrair-les toti es moments compartits, e com dirie Lluís Llach: Que tinguem sort!

Se dèren comiat e en adieu ja ère era
benvenguda .

Mario Benedetti

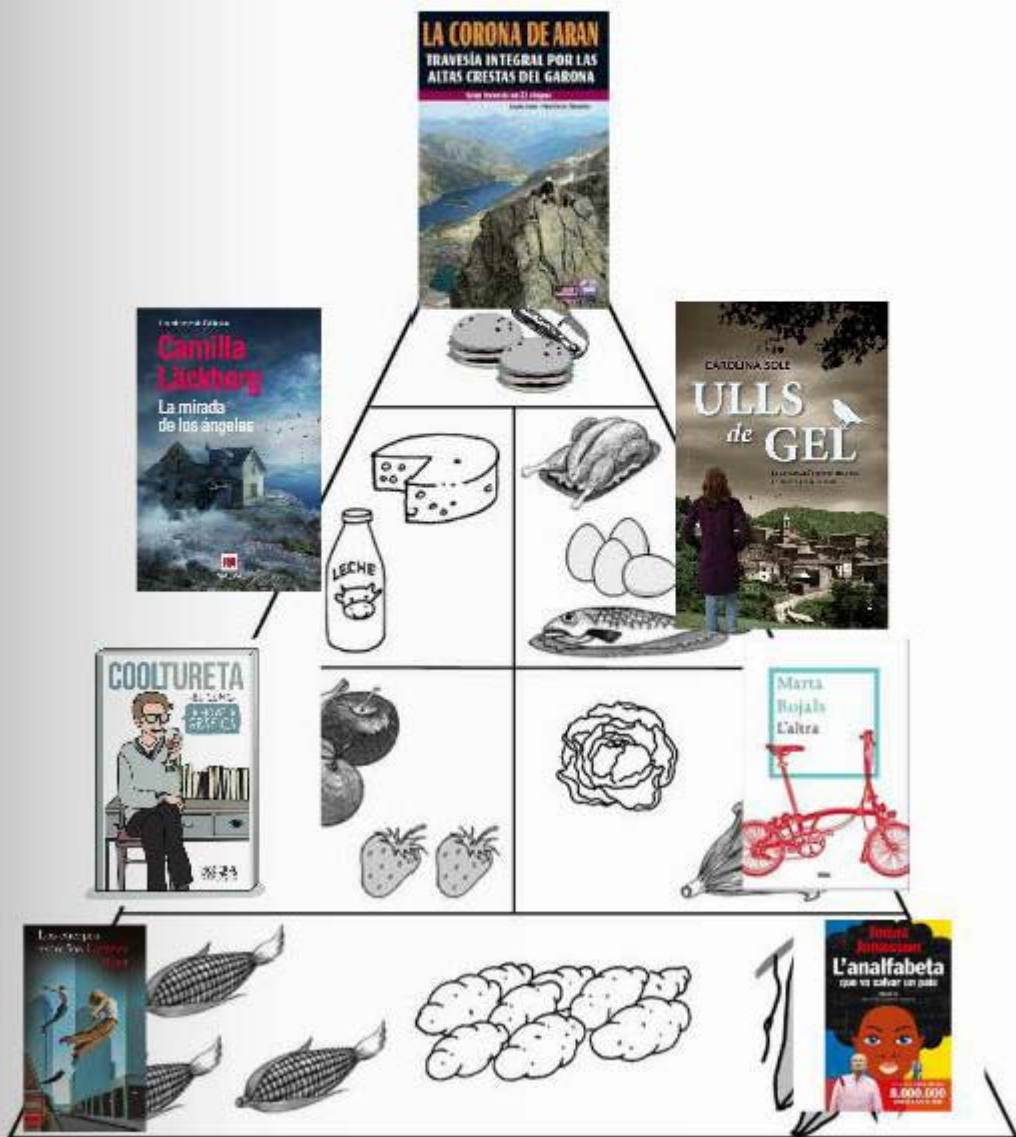
Mapa de llibres

Arribe er ostiu, ei cèrt; e volem hèr vacances de tot. Mès açò pas a de hèr que deishem de minjar, béuer, viuer, soniar, e, per supausar, liéger. Des dera bibliotèca vos prepausam un mapa damb lectures de tot tipe. Deisharatz d'alimentar es vòstri soni? Cercatz un tresòr!

Libres tà alimentar es adults

E tàs adults? Eri tanben an d'alimentar-se...

Retalls de premsa

EDUCACIÓ IDIOMES

El 'batxillerat francès' s'impartirà a Vielha i la Pobla el pròxim curs

Se sumen al Gill i Gaya de Lleida, que l'ofereix des de fa 2 anys, i es planteja a la Seu el 2015 || Els alumnes obtenen el títol de batxiller i un altre de llengua francesa

R. RAMÍREZ

■ Els instituts de secundària de Vielha i la Pobla de Segur impartiran el pròxim curs el *Batxillerat francès* o *Bachibac*, un itinerari formatiu amb part de les classes en llengua francesa que permet als alumnes obtenir el títol de batxiller i una titulació addicional que acredita el seu coneixement de l'idioma gal. Així ho van confirmar ahir fons del departament d'Ensenyament, que van indicar que, per a l'any lectiu 2015-2016, es plantejaven estendre aquesta experiència a l'ensenyament secundari de la Seu d'Urgell. Se sumaran així a l'IES Gill i Gaya de Lleida, que va començar a aplicar el *Bachibac* fa dos anys. I ja una primera promoció de batxillers amb doble titulació.

La consellera d'Educació, Irene Rigau, va explicar que un total de 28 centres educatius de Catalunya s'han sumat al programa per impartir aquesta doble titulació. En declaracions recollides per Televisió de Catalunya, va citar l'institut de Vielha, entre els que l'oferiran als seus alumnes i va destacar que es tracta d'una iniciativa "d'un gran interès" per a Aran.

El Consell, per la seva part, va remarcar que va sol·licitar la inclusió en aquest programa educatiu de l'IES d'Aran davant dels vincles entre la vall i les jo-

Imatge d'arreu de l'IES d'Aran, a Vielha.

28 CENTRES A CATALUNYA

Ensenyament va explicar que 28 centres de Catalunya s'han sumat a la doble titulació

calitats franceses veïnes i també per atraure estudiants i evitar que una part d'ells vagi a estudiar França (vegeu el desplegable).

Per la seva part, fons de la conselleria van avançar que, juntament amb Vielha, l'IES Els Ra-

ien de la Pobla de Segur se sumaran l'any vinent al *Bachibac*, mentre que a la Seu es planteja per al següent any lectiu, el curs 2015-2016.

En el cas de l'institut del Prat de Sant Joan, la iniciativa de sol·licitar l'adhesió al programa va partir del consell escolar del centre, que incloïa representants del professorat, les famílies d'alumnes i de l'ajuntament, segons van indicar fons municipals. El centre de secundària dóna a conèixer a aquesta opció per cursar el batxillerat a la seva pàgina web.

El Consell estima que cent alumnes d'Aran cursen estudis a França

■ El Consell General d'Aran estima que un centenar de menors en edat escolar cursen els seus estudis a França. Així ho va explicar el Síndic, Carlos Barrera, que va puntualitzar que aquesta xifra es fonamenta d'un càlcul aproximat, ja que l'administració aranesa no té accés als censos escolars, encara que va destacar que la majoria d'alumnes al país ve d'un fet. "No sabem del cert a què es deu", va explicar Barrera, que va apuntar possibles motius com l'accés a escoles en regim d'internat a preses més assequibles que a Espanya o bé el desig de les famílies que els seus fills adquireixin un coneixement profund de la llengua francesa. En aquest sentit, va explicar el Síndic, sumant-se al *Bachibac* va per al Consell una forma de provar de recuperar a Aran part d'aquests estudiants.

El CTT Lleida organitzà ayer, en el Instituto María Rúbies, la clausura de la temporada escolar.

Album des darrèri dies

PòrtAventura

Escambis occitans

Trobada de Coraus

Sopa de letres

Cerca 14 pòbles dera Val d'Aran

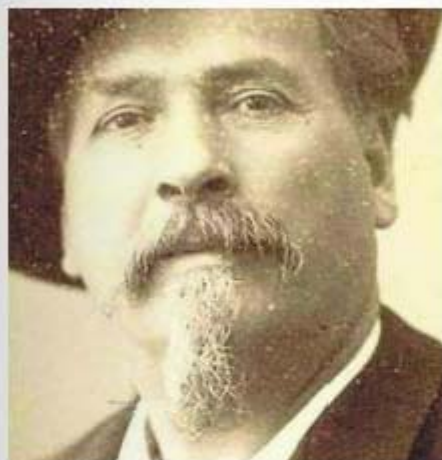
kakolispkou.com

Solucions ena pagina 51

Tania Còzar

2014: An Mistral

— O, Magali, ma tant amado,
Mete la tèsto au fenestroun!
Escouto un pau aquesto aubado
De tambourin e de vióloun.

Es plen d'estello aperamount!
L'auro es toumbado ;
Mai lis estello paliran,
Quand te veiran!

— Pas mai que d'ou murmur di
broundo
De toun aubado ièu fai cas!
Mai ièu m'envau dins la mar
bloundo
Me faire anguielo de roucas.

— O, Magali! se tu te fas
Lou pèis de l'oundo,
Ièu lou pescaire me farai,
Te pescarai!
Je te pêcherai!

— Oh! mai, se tu te fas pescai-
re,
Ti vertoulet quant jitaras,
Ièu me farai l'aucèu voulaire,

027170521 (10 pty)

Es vacances consistissen en pas auer bric que hèr e disposar de tot eth dia entà hè'c.

Robert Orben

Descansar massa ei oxidar-se.

Sir Walter Scott

Er art deth descans ei ua part der art de trabalhar.

John Steinbeck

Comença eth tòn dia damb ua rialha e veiràs çò de divertit qu'ei anar per aci desentonant damb tot eth mon.

Mafalda

Son de besonh quaranta muscals entà arrugar ua tèsta, mès sonque quinze entà arridolar.

Swami Sivananda

ERÓS OSTIU A TOTI!

2013-
2014

NADA... O MUCHO. NUESTRO
PERIPLO POR BARCELONA

INSTITUT D'ARAN
SEGUNDO DE BACHILLERATO
2013-2014

Por dificultades en el último momento para adquirir billetes, partimos hacia Barcelona muy temprano, en un vehículo distinto al que habíamos anunciado y no nos esperaba nadie. Era la primera vez que viajábamos solos, pero no estábamos asustados; por el contrario, nos parecía una aventura agradable y excitante: aquella profunda libertad en dos días.

MARC y ROSA: - Os vamos a contar una historia, nuestra historia, alumnos, para que veáis que es como una novela de verdad... Ya sabéis que estábamos en un pueblo del Valle de Arán. Entonces, en la guerra, siempre estábamos fuera de nuestras casas. Cogíamos los colchones, los trastos y huíamos. Había quien lloraba. ¡A nosotros nos parecía tan divertido!... Era por septiembre cuando os conocimos, ya lo sabéis. En seguida nos enamoramos. Os seguíamos a todos los sitios donde ibais. Era una vida maravillosa, chicos y chicas.

ROSA:- Un día Marc me dijo: "Te voy a presentar a algunos alumnos". Así mismo, chicos. Aleix al principio me parecía simpático. ¿Tú encuentras a David más guapo que Yago? ¡Ay!, y hay días que no sé qué pensar de Toto o Marc. Me desconciertan.

MARC y ROSA: - Como se oía el mar, muchas frases se nos perdían. No pudimos enterarnos de qué señalaba Laia, qué hacía reír a Belén y Jana, o por qué Anna y Germán parecían dos pensadores de Rodin. Ssshttt... ¿Nos escucháis? ¿Estáis dormidos?

Vosotros no estabais dormidos. Y creemos que recordáis claramente nuestras historias. Pero la *fiebre* os iba subiendo.

Cerramos los ojos y vimos una rojiza oscuridad detrás de los párpados. Luego vuestra imagen duplicada, reflejada en un espejo.

Estuvimos varios días con *fiebre*. Una vez recordamos que vinisteis enfundadas en vuestros vaqueros. Veíamos también a Sara M., joven, vestida de blanco y rojo, una tarde de marzo cerca del mar. Pero sobre todo a Marta y Sara C., llorando contra el hombro de Marc; y los ojos de él que conocíamos extraviados e inquietos, enternecidos por una luz desconocida.

No sabemos a qué fueron debidas aquellas *fiebres*, que pasaron como una ventolera dolorosa, removiendo los rincones de vuestro espíritu, pero barriendo también sus nubes negras.

Los guías del Born, examinando vuestros zapatos, cuyo cuero arrugado como una cara expresiva delataba su vejez, señalaron las suelas rotas que rezumaban humedad y dijeron que habíais cogido un enfriamiento por llevar los pies mojados.

-Tenéis que andar menos y pisar con más cuidado... No nos miréis así, sabemos que vais a la calle y volvéis antes de que lleguemos, para que no podamos

Finalmente llegamos de verdad a la estación de Francia. No era medianoche, ni tampoco había una multitud. Además os obligamos a poneros un lacito en la cabeza para pareceros más a la protagonista de la novela de Laforet y a la Rosita de Lorca, que poco después veríais. ¡Qué vergüenza pasasteis!

¡Qué guapa!

¡Qué dulce te ves con esta sonrisa y tu lacito rosa!

Una preciosidad, Karin, la del lacito morado

Laura y su lacito, la más estilosa y simpática

Carlota, guapísima, entre dos elegantes caballeros. Toto lleva el lazo en el cuello, pero a Marco no se lo vemos. ¿Dónde

Lacitos bien puestos y muy guapas lucen Bárbara y Ares. Algo despistado anda Aleix. Y ¡anda! un par de infiltrados: Álex y Mario. ¿Será que nos echan de menos?

Al grupo se incorporan Onditz, Germán y Andrea: el toque de distinción, elegancia y saber estar que tanta falta nos hacía.

¿Preparados para conocer Barcelona con los ojos de la novela *Nada*? Bueno, no nos dais elección, pensasteis. Pero ¿iremos de compras? Andrea, la de Laforet, era pobre y pocos lujos podía permitirse, además no hay tiempo.

La sangre, después del viaje largo y cansado, os empezaba a circular en las piernas entumecidas y con una sonrisa de asombro mirabais la gran estación de Francia y los grupos que se formaban entre personas que estaban aguardando el expreso y los que llegabais con horas de retraso.

El olor especial, el gran rumor de la gente, las luces siempre tristes, tenían para vosotros un gran encanto, ya que envolvían todas vuestras impresiones en la maravilla de haber llegado por fin a una ciudad grande, adorada en vuestros ensueños por desconocida.

y, puestos en el papel, caminasteis por el andén de la estación mostrando perplejidad por la gran construcción, y porque significaba el inicio de nada.

Nada para Laforet, para vosotros algo más. Empezaba la búsqueda de las huellas de Andrea por la ciudad, divertida a vuestros ojos.

Del tren bajaron unos recién casados, emocionados por lo que acababan de vivir; también un grupo de jóvenes, entre los que destacaban Onditz y Bárbara, simulando caras de cansancio, y Marc, mirando de reojo a semejantes actrices.

Laia Tomás nos adentró en el Gótico de la mano de las palabras de Andrea. Fuimos andando, dando un largo paseo, por las calles antiguas. Vosotros parecíais muy felices. A nosotros nos habíais sido siempre extraordinariamente simpáticos.

¿Conocéis la iglesia de Santa María del Mar? - os preguntó Marc,

No.

Vamos a entrar un momento si queréis. La ponen como ejemplo del puro gótico catalán. A mí me parece una maravilla. Cuando la guerra la quemaron...

Santa María del Mar apareció a vuestros ojos adornada de un singular encanto, con sus peculiares torres y su pequeña plaza, amazotada de casas viejas, enfrente. Luego os guiamos hasta otros rincones, donde descubristeis otras maravillas.

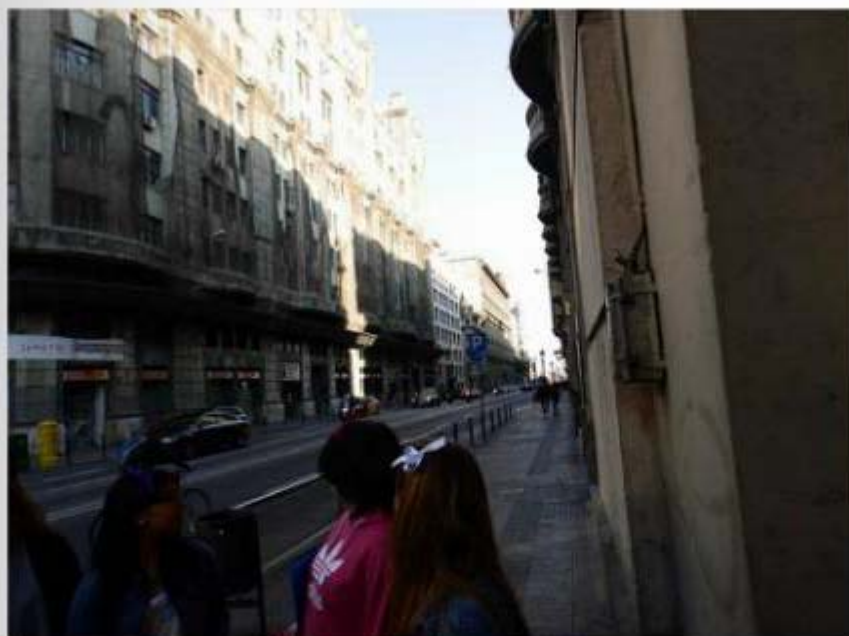

Parece que no es tan difícil concentrarse en una lectura cuando se está en el lugar y momento adecuados. Estar en los escenarios de una novela, escuchar cómo los ha visto el autor, cómo los reinterpretan los personajes, ha hecho que os sintáis protagonistas. A lo mejor no de una novela, pero sí de vuestras vidas y, si nos lo permitís, de un pedacito de las nuestras. Era por allá el año 2014...

Momentos antes de entrar a encender velas y pedir milagros a los santos, nos hicimos una foto de grupo para inmortalizar el momento.

Aún no estabais seguros de lo que podría calmar mejor aquella casi angustiosa sed de belleza que os había dejado escuchar las palabras de Laia. La misma Vía Layetana, con su suave declive desde la plaza de Urquinaona, donde el cielo se deslustraba con el color rojo de la luz artificial, hasta el gran edificio de Correos y el puerto, bañados en sombras, argentados por la luz estelar sobre las llamas blancas de los faroles, aumentaba vuestra perplejidad. La Vía Layetana, tan ancha, grande y nueva, cruzaba el corazón del barrio viejo. Entonces supisteis lo que deseabais: querías ver la Catedral envuelta en el encanto y el misterio de la tarde.

El grupo llegó a la Plaza Sant Jaume, allí vimos algunos edificios emblemáticos de la ciudad, y descubrimos que era el centro de la antigua Barcino. Pero no hicisteis sólo eso, ¿verdad chicos?

El encuentro con los seguidores del Manchester nos costaron algunas palabras "agradables".

En la Plaza de Sant Felip Neri, Maria tomó la palabra y pudimos seguir con la lectura de Nada. La mayoría ya estaban empezando a desconectar, pero Toto seguía ahí, apoyando la actividad en todo momento. Sin desfallecer ni un instante.

El recorrido que hacíamos parecía no tener fin. Yo no tenía idea de dónde queráis ir, ni casi me importaba. Se me estaba metiendo en la cabeza la obsesión de seguiros y esta idea me tenía cogida de tal modo, que ni siquiera sabía ya para qué. Luego me enteré de que podíamos haber hecho un camino dos veces más corto.

Por el callejón olía indefiniblemente a fruta podrida, a restos de carne y pescado... Un vigilante nos miró pasar con aire de sospecha al salir nosotros a las callejuelas de detrás, corriendo como íbamos uno detrás de otro.

Llegamos a la Plaza de la Catedral... y ¡sorpresa! Nuestros compañeros del curso pasado nos esperaban para saludarnos y mostrarnos con sus sonrisas, carpeta en mano, que la vida en Barcelona les sentaba de maravilla, y que los estudios les iban muy bien. Fue una bocanada de aire fresco en ese eterno periplo barcelonés.

Faltaba poco para empezar la obra de teatro, y vosotros ya hacíais vuestra propia comedia por Glòries. Ya sé que llevabais todo el día actuando bajo la dirección de Marc y mía, así que no os digo nada.

La visita al Saló de l'Enseyament ponía casi punto final a nuestro viaje. Pero aún os quedaba lo mejor...

No me podía dormir. Encontraba idiota sentir otra vez aquella ansiosa expectación que un año antes, en el pueblo, me hacía saltar de la cama cada media hora, temiendo perder el bus de las seis, y no podía evitarla. No tenía ahora las mismas ilusiones, pero aquella partida me emocionaba como una liberación. Siempre nos quedará Barcelona... aunque nos separemos, seguiréis siendo los Flòcs de Nhèu.

Companhs,
Liberem es barques de tanta còrda inútila.
I a grani arrius que mos demoren.

Miquel Martí i Pol

